

متن پرسش

سلام علیکم و رحمة الله و برکاته: حضرت عالی در پاسخ به پرسشی که با اشاره به تعدادی از آیات کریمه آنها را دلیلی بر مشترک معنوی بودن واژه اسلام و از آن جا تقویت کننده پلورالیسم دانسته بود به نکاتی از تفسیر المیزان در نفی پلورالیسم اشاره فرموده‌اید.

<https://lobolmizan.ir/special-post/۱۲۹?mark=%D۸%A۷%D۹%۸۷%D۹%۸۴%۲۰%DA>)
(سواءاً) فرموده‌اید: (این افراد از اهل کتاب که حالا به اسلام ایمان آوردند، از صالحین هستند.) یعنی ایمان را شرط رسیدن به صلاح دانسته‌اید. اما عیناً خلاف همان فرمایشات را در بسیاری از مواضع دیگر بیان فرموده‌اید تا جایی که در پاسخ به پرسش‌های ۳۸۵۵۲ و ۳۸۵۵۳ از دعوت رسول اکرم صلی الله علیه وآله به توحید به جای دعوت به اسلام و عدم نسخ ادیان گذشته سخن گفته‌اید. فارغ از اینکه کدام دیدگاه در این مسئله نزدیک‌تر به صواب است، می‌خواهم بدانم آیا منشأ این دو مدل متفاوت از تفسیر آیات در بیان حضرت عالی، تبدل نظر مبارک است یا اساساً هیچ تعارضی میان این دو فرمایش حضرتان وجود ندارد و متفاوت فهمیدن این تعابیر ناشی از سوء برداشت حقیر است؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: تا آن جا که به یاد دارم و با نظر به نگاه علامه طباطبایی به آیات مذکور و عرایضی که در شرح سوره آل عمران شد؛ همیشه بحث در آن بود که اسلام در این مورد به همان معنای تسلیم به حکم خداوند است و نه به معنای تغییر مذهب دادن. اخیراً عرایضی تحت عنوان «نسبت ایمان و پیامبر در هر مذهب»^۱ <https://eitaa.com/matalebevijeh/۱۷۷۳> شده است. امید است که مفید افتد. موفق باشید